

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 537/2022-75

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 2Nt/24/2015-325 z 20. februára 2020 a postupu a uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 4Tos/35/2020-388 zo 6. augusta 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 16. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených v čl. 6 ods. 1, 3 písm. d) a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2Nt/24/2015-325 z 20. februára 2020 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) a postupom a uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4Tos/35/2020-388 zo 6. augusta 2020 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“). Uznesením okresného súdu malo podľa sťažovateľova dôjst tiež k porušeniu čl. 47 ods. 3 ústavy. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Žiada o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

II.

Skutkové východiská

2. Rozsudkom okresného súdu č. k. 2T/16/2011-6685 z 3. júla 2013 (ďalej len „odsudzujúci rozsudok“) bol sťažovateľ uznaný vinným z dokonaného obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1 a 2 písm. b) a d) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona

a z pokusu obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 14 ods. 1 a § 138 písm. a), d), f) a i) a § 140 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že spoločne s ďalšími osobami mal iniciovať, zabezpečiť a následne 6. júna 2008 až 11. júna 2008 vykonať vydieračský únos poškodeného [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poškodený“), za ktorého prepustenie mali od družky poškodeného vynucovať poskytnutie plnenia majetkovej povahy v sume cca 3 000 000 Sk. Sťažovateľovi bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 22 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Proti odsudzujúcemu rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo uznesením krajského súdu č. k. 1To/13/2014-7801 z 23. septembra 2014 podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté.

3. Návrhom na povolenie obnovy konania doručeným do podateľne okresného súdu 11. decembra 2015 sa sťažovateľ domáhal obnovy trestného konania vedeného pod sp. zn. 2T/16/2011. Predmetný návrh sťažovateľ doplnil prostredníctvom svojej obhajkyne 13. septembra 2016. Sťažovateľov návrh bol uznesením okresného súdu s poukazom na § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietnutý. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 10. apríla 2020 sťažnosť, ktorú odôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne 21. apríla 2020 a 23. apríla 2020. Podaná sťažnosť bola uznesením krajského súdu s poukazom na § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. V prvom rade sťažovateľ vyjadruje subjektívnu nespokojnosť s čítaním zápisníc o výpovediach medzičasom zomrelého poškodeného z prípravného konania na hlavnom pojednávaní, na čo bolo poukázané v uznesení okresného súdu. Sťažovateľ je toho názoru, že všeobecné súdy napriek tomu, že § 263 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku takýto postup umožňuje, nedodrжали niektoré základné zásady trestného konania, konkrétne zásadu zákonnosti, zásadu ústnosti a zásadu bezprostrednosti.

5. Ďalej sťažovateľ poukazuje na závery znaleckého dokazovania. Uvádza, že všeobecné súdy vzali do úvahy len dva znalecké posudky, ktoré vyznievajú sťažovateľovi na neprospech, pričom sa nezaoberali iným znaleckým posudkom, ktorý bol produkovaný v predošlej sťažovateľovej trestnej veci v roku 2003 a ktorý je sťažovateľovi na prospech. Sťažovateľ tiež tvrdí, že dôvodom na obnovu konania sú aj ďalšie dva znalecké posudky, ktoré boli obstarané v roku 2018, pričom sú takisto pre sťažovateľa prospešné. Popritom sťažovateľ zastáva názoru, že dokazovanie bolo potrebné doplniť výsluchom znalca, alternatívne vyhotovením kontrolného znaleckého posudku. To by malo eliminovať protichodné závery vyplývajúce z doterajšieho znaleckého dokazovania.

6. Sťažovateľ namieta aj neprimeranú dĺžku konania vo veci návrhu na povolenie obnovy trestného konania a podotýka, že predmetný návrh podal v roku 2015, pričom okresný súd o ňom rozhodol až v roku 2020.

7. Ďalšia sťažnostná námietka sa upína na neprepočutie svedka [REDAKOVANÉ], ktorý v pôvodnom konaní vystupoval najskôr ako spoluobžalovaný, pričom neskôr bola jeho vec vylúčená na samostatné konanie. Podľa sťažovateľa po vylúčení veci na samostatné konanie mal byť [REDAKOVANÉ]

██████ opätovne vypočutý v procesnej pozícii svedka. Pritom súd konajúci o návrhu na povolenie obnovy konania nevypočul ██████████ napriek tomu, že ten o vypočutie požiadal.

8. Sťažovateľ v nadväznosti na uvedené upriamuje pozornosť na svedectvá ██████████, ██████████, ██████████ a ██████████, ktorým mal poškodený v minulosti povedať, že sa uniesol sám. Popritom sťažovateľ poukazuje na svedectvo ██████████, ktorý bol prítomný pritom, keď ██████████ spísal listinu, v ktorej objektivizoval, že od poškodeného počul, že tento sa uniesol sám. Sťažovateľ tiež upriamuje pozornosť na správu Zboru väzenskej a justičnej stráže z roku 2017, ktorá má dokladať, že ██████████ a poškodený boli v roku 2009 spoločne vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto dôkazy majú podľa sťažovateľovho názoru odôvodňovať povolenie obnovy konania, pričom všeobecné súdy ich nedôvodne nezohľadnili.

9. Sťažovateľ poukazuje aj na výpoveď ██████████, ktorá bola v pôvodnom konaní jedným z usvedčujúcich dôkazov. Táto výpoveď je podľa sťažovateľovho názoru nevierohodná. Sťažovateľ podotýka, že ██████████ sa nachádza v podobnom procesnom postavení ako ██████████, ktorého súd konajúci o návrhu na povolenie obnovy konania odmietol vypočuť.

10. Na viacerých miestach sťažnostnej argumentácie sťažovateľ poukazuje na rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými bola povolená obnova konania. Prezentuje názor, že skutkové okolnosti, za ktorých boli predmetné rozhodnutia vydané, sa podobali skutkovým okolnostiam sťažovateľovej veci.

11. Trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený, je podľa sťažovateľa privysoký, neprimeraný, dostáva sa do rozporu s účelom trestu, princípom humanity trestného práva, pričom nezohľadňuje skutkové okolnosti veci. Spoluobžalovaným boli uložené tresty odňatia slobody v nižšej výmere.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Predmet rozsahu ústavnej sťažnosti, ktorým je podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd viazaný, je v rovine referenčných ustanovení tvorený čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) a čl. 13 dohovoru. Vymenovanie čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 7 ods. 5, čl. 13 ods. 1, 3 a 4, čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 1 a 2, čl. 49, čl. 50 ods. 1, 2, 3, 4, 5 a 6, čl. 152 ods. 4, čl. 154c ods. 1 ústavy a čl. 1, čl. 6 ods. 2 a 3 písm. b) a c) dohovoru, čl. 4 ods. 1 a 2 Protokolu č. 7 k dohovoru a čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie v dôvodovej časti ústavnej sťažnosti vyhodnotil ústavný súd vo vzťahu k formulovanému petitu ústavnej sťažnosti v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou len ako súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľa (m. m. napr. I. ÚS 20/2020, III. ÚS 411/2022).

IV.1. K námietke porušenia čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) dohovoru uznesením okresného súdu:

13. Pokiaľ ide o uznesenie okresného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať uznesenie okresného súdu, keďže ho už preskúmal na základe sťažnosti krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu základným právam

sťažovateľa (m. m. III. ÚS 682/2017, II. ÚS 46/2018, II. ÚS 134/2018, II. ÚS 206/2018, II. ÚS 236/2018, II. ÚS 272/2018, III. ÚS 175/2018, IV. ÚS 507/2020).

14. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. pozri IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014, III. ÚS 682/2017, II. ÚS 46/2018, II. ÚS 134/2018, II. ÚS 206/2018, II. ÚS 236/2018, II. ÚS 272/2018, IV. ÚS 507/2020).

IV.2. K námietke porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1, 3 písm. d) a čl. 13 dohovoru uznesením krajského súdu:

15. Jadrom ústavnej sťažnosti v tejto časti je v podstate námietka porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) a čl. 13 dohovoru, ktorého sa mal dopustiť krajský súd tým, že zamietol sťažovateľovu sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, ktorým nebola povolená obnova konania.

16. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 263/03, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012, III. ÚS 292/2020, III. ÚS 45/2021, III. ÚS 122/2021, IV. ÚS 136/05, IV. ÚS 296/2022).

17. Ústavný súd nie je podľa konštantnej judikatúry súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, III. ÚS 292/2020).

18. Ďalej ústavný súd poukazuje na svoje závery týkajúce sa prieskumu odôvodnení rozhodnutí všeobecného súdnictva. Rozhodovacia prax ústavného súdu vychádza z toho, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a druhostupňového súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. napr. IV. ÚS 372/08, III. ÚS 808/2016, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 341/2021, III. ÚS 489/2021), pretože tieto konania z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj druhostupňového), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. napr. III. ÚS 489/2021, IV. ÚS 350/09). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť

(spojitosť) uznesenia krajského súdu s uznesením okresného súdu pristúpil ústavný súd k ich zhodnoteniu v celistvosti.

19. Pokiaľ ide o sťažovateľove námietky, v ktorých vyjadril nespokojnosť s čítaním výpovedí zomrelého poškodeného na hlavnom pojednávaní, sťažovateľ sa v podstate domáha prieskumu dokazovania vykonaného v pôvodnom konaní. To isté platí, aj pokiaľ ide o nedostatok opätovného vypočutia svedka [REDAKOVANÉ] a nedôveryhodnosť výpovede [REDAKOVANÉ]. Ústavný súd dáva sťažovateľovi do pozornosti, že účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného konania (m. m. napr. III. ÚS 40/2022), pričom cieľom konania o obnove konanie nie je prieskum zákonnosti postupu súdu v pôvodnom konaní (m. m. III. ÚS 122/2021). Konkretizačne vzaté, v konaní o povolení obnovy konania sa nemôžu ani verifikovať pôvodne vykonané dôkazy či spochybňovať spôsob ich hodnotenia. Tieto sú totiž nezvratné, nemožno ich meniť ani inak korigovať a dôkazy už vykonané v pôvodnom konaní už nemožno opakovať. V konaní o návrhu na povolenie obnovy konania už súd nepreskúmava zákonnosť pôvodného rozhodnutia, ale iba preskúmava, či nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie v otázke viny alebo trestu. Úloha ústavného súdu sa v zmysle už uvedeného obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, resp. keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania (m. m. napr. II. ÚS 675/2015, IV. ÚS 350/2013). Z uvedených dôvodov teda týmto sťažovateľovým námietkam nemožno priznať nijakú relevanciu.

20. V ďalšej sťažnostnej argumentácii sťažovateľ poukazuje na závery ním obstaraného znaleckého dokazovania z roku 2003 a formuluje nespokojnosť s tým, že všeobecné súdy sa nimi nezaoberali. Ústavný súd podotýka, že okresný súd sťažovateľovi vysvetlil, že tento znalecký posudok bol vypracovaný päť rokov pred spáchaním skutku. Počas tohto obdobia mohlo dôjsť k zmene zdravotného stavu sťažovateľa. Okresný súd tiež vyriekol, že predmetný znalecký posudok mohol byť predložený už v pôvodnom konaní, kde sa sťažovateľ mohol domáhať aj kontrolného znaleckého dokazovania. Napokon okresný súd dal sťažovateľovi do pozornosti, že podstatou konania o povolenie obnovy konania nie je vytvárať priestor na zhojenie chýb, ktorých sa sťažovateľ dopustil v pôvodnom konaní. S uvedenými závermi sa následne krajský súd stotožnil. Na týchto záveroch nevidí ústavný súd nijaký moment, ktorý by bolo možné hodnotiť ako ústavne nekonformný.

21. Pokiaľ ide o dva znalecké posudky, ktoré boli obstarané v roku 2018, krajský súd sa venoval najskôr znaleckému posudku [REDAKOVANÉ]. V tejto súvislosti dal sťažovateľovi do pozornosti, že z tohto znaleckého posudku ohľadom zachovania ovládacích a rozpoznávacích schopností sťažovateľa v čase spáchania skutku vyplýva, že neodporuje záverom znaleckých posudkov, z ktorých vychádzali všeobecné súdy v pôvodnom konaní. Vo vzťahu k znaleckému posudku [REDAKOVANÉ] krajský súd uviedol, že táto znalkyňa sa vyjadrovala k neschopnosti sťažovateľa organizovať skutok, pričom okresný súd v pôvodnom konaní sťažovateľovi pri ukladaní trestu nepričítal organizovanie trestnej činnosti. Tento záver vyplýva ústavnému súdu aj z odôvodnenia odsudzujúceho rozsudku, keď vo vzťahu k sťažovateľovi konštatoval konkrétne odlišné okolnosti, na základe ktorých mu bol uložený trest (s. 79 tohto rozsudku). Z uvedených dôvodov nemohol ústavný súd prisvedčiť ani tejto sťažnostnej námietke.

22. Ďalšia sťažnostná argumentácia sa upína na neprimeranú dĺžku konania o povolenie obnovy konania. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné v prvom rade zdôrazniť, že hoci túto námietku sťažovateľ, čo do dôvodov v ústavnej sťažnosti neprehliadnuteľne prednáša, v sťažnostnom návrhu neoznačil základné práva, ktorých by sa neprimerane dlhé konanie malo nedovolené dotýkať. Tento nedostatok nepovažoval ústavný súd za potrebné eliminovať s poukazom na svoju ustálenú prax, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (m. m. napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, I. ÚS 399/2021). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu predmetného základného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o nej už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (m. m. napr. I. ÚS 6/03, I. ÚS 399/2021). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

23. V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že pod pojmom „trvajúce súdne konanie“ je potrebné v zásade rozumieť konanie od jeho začatia do právoplatného meritórneho skončenia, pretože účelom ústavnej ochrany je odstránenie stavu právnej neistoty týkajúcej sa právnej veci, s ktorou sa sťažovateľ obrátil na všeobecný súd. Právoplatnosťou meritórneho rozhodnutia v takej právnej veci nastáva nastolenie právnej istoty sťažovateľa (m. m. napr. II. ÚS 250/2022). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po preskúmaní spisového materiálu konštatuje, že ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená v čase, keď k prietahom zo strany všeobecných súdov v sťažovateľovej veci už nemohlo dochádzať, pretože jeho vec bola právoplatne skončená. Ani táto sťažnostná námietka nie je podľa názoru ústavného súdu dôvodná.

24. Následne sťažovateľ vyjadruje subjektívnu nespokojnosť s nepriznaním relevancie výpovediam svedkov, ktorí boli vypočutí na jeho návrh v konaní o povolenie obnovy konania. Ústavný súd v odpovedi na uvedený argument podotýka, že okresný súd sťažovateľovi vysvetlil, že predmetné výpovede sú nepriame. To znamená, ide o tvrdenia z počutia. S poukazom na smrť poškodeného okresný súd ďalej uviedol, že ich hodnovernosť nemožno objektívne a nepochybné overiť. Napokon okresný súd podotkol, že predmetní svedkovia sa ku samotnému skutku vyjadriť vôbec nevedeli. Závery všeobecných súdov v tejto otázke sa teda ústavnému súdu javia ako dostatočne argumentačne zvládnuté. Nie je preto žiaden ústavne relevantný dôvod na to, aby ústavný súd do nich akokoľvek zasahoval.

25. Pokiaľ ide o sťažovateľovu argumentáciu inými rozhodnutiami vydanými v konaní o povolenie obnovy konania, ústavný súd sťažovateľom permanentne pripomína, že jeho úlohou a ani oprávnením nie je zjednocovať právne názory všeobecných súdov (m. m. napr. I. ÚS 199/07, I. ÚS 179/2010, I. ÚS 183/2010, II. ÚS 273/08, III. ÚS 16/2012, III. ÚS 235/2022, IV. ÚS 331/09, IV. ÚS 353/09) a suplovať tak právomoc, ktorá je podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zverená najmä Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (m. m. napr. III. ÚS 559/2011). Ústavný súd posudzuje len ústavnú akceptovateľnosť rozhodnutí v konkrétnych prípadoch (m. m. napr. I. ÚS 31/2014, III. ÚS 313/2010, III. ÚS 534/2011, III. ÚS 16/2012, IV. ÚS 353/09).

26. Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku uloženia privysokého trestu, ústavný súd podotýka, že predmetná neprimeranosť nebola namietaná vo väzbe na nové skutočnosti a dôkazy, ale na sťažovateľov tvrdenú diskrimináciu v porovnaní s ostatnými spoluobčanmi. Táto sťažnostná námietka mohla vystupovať v pozícii spôsobilého dovolacieho dôvodu. Sťažovateľ ústavnému súdu nepreukázal, žeby predmetnú okolnosť namietal v dovolaní. Ústavný súd len nad rámec podotýka, že okresný súd sťažovateľovi v pôvodnom konaní dostatočne konkrétne a priliehavo objasnil okolnosti, ktoré bral do úvahy pri ukladaní trestu. Ani tejto sťažnostnej námietke teda nemohla byť priznaná ústavná relevancia.

27. Ústavný súd uvádza, že účelom konania pred ústavným súdom je ochrana ústavnosti, a nie poskytnutie ďalšieho opravného prostriedku umožňujúceho prehodnocovať správnosť záverov všeobecných súdov. To, že krajský súd nepovažoval sťažovateľom prezentované skutočnosti, ktoré uviedol v návrhu na obnovu konania, za nové skutočnosti uvedené v § 394 Trestného poriadku, nemožno hodnotiť ako arbitrárne či svojvoľné (m. m. III. ÚS 100/2022). Samotný fakt, že sťažovateľ sa s názorom všeobecných súdov nestotožňuje, nepostačuje sám osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia, o svojvôli všeobecného súdu (m. m. napr. III. ÚS 45/2021).

28. Na tomto základe ústavný súd uzaviera, že neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do uznesenia krajského súdu zasahoval, pretože pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie zakladať dôvod na vyslovenie porušenia sťažovateľom označeného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu. Z tohto dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

29. Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku porušenia čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) dohovoru, z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) možno vyvodiť záver, že dohovor nezaručuje právo na obnovu právoplatne skončeného konania a čl. 6 dohovoru nedopadá na mimoriadne opravné prostriedky vedúce k obnove konania. [Moreira Ferreira proti Portugalsku (č. 2), rozsudok z 11. 7. 2017 vo veci č. 19867/12]. Podľa ESLP osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená a ktorá žiada o obnovu tohto právoplatne skončeného konania, nie je „obvinená z trestného činu“ v zmysle čl. 6 dohovoru. Iba nové konanie nasledujúce po povolení obnovy konania možno považovať za konanie týkajúce sa trestného obvinenia (Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights). Právo na obnovu konania ako také nie je zahrnuté medzi práva a slobody zaručené dohovorom [Callaghan a ostatní proti Spojenému kráľovstvu, rozhodnutie Európskej komisie pre ľudské práva z 9. 5. 1989 vo veci č. 14739/89 (Európska komisia pre ľudské práva bola osobitným tribunálom, ktorý pôsobil v rokoch 1953 až 1998 a určoval prijateľnosť sťažností predkladaných ESLP, pozn.); m. m. napr. III. ÚS 122/2021].

30. S poukazom na judikatúru ESLP, ako aj na rozhodovaciu prax ústavného súdu (m. m. napr. I. ÚS 729/2013, IV. ÚS 407/2018) preto neprichádza do úvahy, aby uznesením krajského súdu mohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľa podľa čl. 6 dohovoru. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti spočívajúcej v namietanom porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu (m. m. napr. III. ÚS 122/2021) odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde

ako zjavne neopodstatnenú (m. m. napr. III. ÚS 45/2021, III. ÚS 122/2021, III. ÚS 152/2021, III. ÚS 100/2022).

31. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie ním označeného práva podľa čl. 13 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta jeho porušenie v spojení s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd uvádza, že nezistenie možnosti porušenia sťažovateľom označeného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zároveň vylučuje aj prípadné úvahy o možnosti vyslovenia porušenia sťažovateľom označeného práva podľa čl. 13 dohovoru, ktorých opodstatnenosť by ústavný súd mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu ústavný súd aj v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (m. m. napr. III. ÚS 809/2016, IV. ÚS 350/2013).

IV.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

32. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Predmetné ustanovenie stanovuje tri elementárne podmienky pre ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, a to žiadosť sťažovateľa, existenciu majetkových pomerov sťažovateľa, ktoré taký postup odôvodňujú a zároveň nesmie ísť o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. napr. I. ÚS 333/2020, III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, III. ÚS 307/2021, III. ÚS 538/2021, III. ÚS 116/2022, IV. ÚS 112/2021).

33. V tomto prípade ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ síce svoje majetkové pomery preukázal, avšak nie je naplnená podmienka, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. napr. II. ÚS 193/2020, III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, III. ÚS 116/2022). Povedané inak, v prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (napr. I. ÚS 254/2021, III. ÚS 306/2021, III. ÚS 307/2021, III. ÚS 420/2021, III. ÚS 440/2021, III. ÚS 442/2021, III. ÚS 538/2021, III. ÚS 116/2022). Preto žiadosti sťažovateľa nebolo možné vyhovieť (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2022

Peter Straka
predseda senátu